

PÍSEŇ ZIMY

S. JAE-JONESOVÁ

COO
BOO

Píseň zimy

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

S. Jae-Jonesová
Píseň zimy – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Píseň zimy

S. JAE - JONESOVÁ

COO
BOO

Pro 할머니,
za to, že byla tou nejlepší pohádkovou babičkou
na světě
사랑해.

Šredehra

Byla jednou jedna holčička, která v lese hrála písňe pro malého chlapečka. Byla malá a měla tmavé vlasy, on byl vysoký a světlavlasý. Tvořili spolu moc krásný pár, jak tančili na hudbu, kterou ta malá holčička slyšela v hlavě.

Babička jí říkala, aby si v lese dávala pozor na vlky, co se plíží mezi stromy, ale holčička věděla, že ten chlapeček není nebezpečný, ačkoli je to Král duchů.

Vezmeš si mě, Elisabeth? zeptal se chlapeček a holčičce nepřipadalo zvláštní, že zná její jméno.

Ach, odpověděla, *ale já jsem ještě moc malá na vdáváníí.*

Tak já počkám, řekl chlapeček. *Počkám tak dlouho, dokud si na mě budeš pamatovat.*

A holčička se smála a tančila s Králem duchů, s tím chlapcem, který byl jen o malinko starší, jen o kousek nedosažitelný.

Střídala se roční období a roky plynuly. Holčička rostla, ale Král duchů se neměnil. Myla nádobí, vytírala podlahy, česala vlasy své sestře, ale stále se vracela do lesa za svým starým přítelem. Jejich hry teď byly jiné, na pravdu nebo fant, výzvy a sázky.

Vezmeš si mě, Elisabeth? ptal se chlapeček a holčička ještě nepochopila, že jeho otázka nepatří do hry.

Ach, odpověděla, ale tys ještě nevyhrál mou ruku.

Tak já vyhraju, řekl chlapeček. Budu vyhrávat, dokud se nevzdáš.

A malá holčička se smála, dál hrála proti Králi duchů a prohrávala každý tah v každém kole.

Zima přešla v jaro, jaro v léto, léto v podzim a podzim zase v zimu, ale každý nový rok byl tvrdší a tvrdší. Holčička rostla, ale Král duchů se neměnil. Myla nádobí, vytírala podlahy, česala vlasy své sestře, zaháněla obavy svého bratra, skrývala svému otci měšec, počítala mince a do lesa za svým starým přítelem se už nevracela.

Vezmeš si mě, Elisabeth? zeptal se Král duchů.

Ale holčička neodpověděla.

Část 1

TRH SKŘETŮ

*Nesmíme na skřetí muže hledět,
ovoce od nich nekupujeme:
nemůže přece nikdo vědět,
v jaké hlíně se kořen ujme.*

CHRISTINA ROSSETTI,
Trh skřetů

DEJ SI POZOR NA SKŘETÍ MUŽE

Dej si pozor na skřetí muže,“ řekla Constanze. „Nenech se zlákat jejich zbožím.“
Trhla jsem sebou, když mi přes noty prolétl babiččin stín, a rozházela jsem si tím myšlenky i papíry. Spěšně jsem zakrývala svou hudbu a třásla se u toho studem, ale Constanze nemluvila na mě. Opírala se na prahu a mračila se na moji sestru Käthe, která se šňořila a upravovala před zrcadlem v naší ložnici – před jediným zrcadlem v celém našem hostinci.

„Dobře mě poslouvej, Katharino.“ Namířila svým zkrouceným ukazováčkem na její odraz v zrcadle. „Marnivost vede k pokušení a značí slabou vůli.“

Käthe si jí nevšímala, štípala se do tváří a čechrala si lokýnky. „Liesl,“ oslovila mě a natáhla se pro klobouk na prádelníku. „Pomůžeš mi prosím s tímhle?“

Uklidila jsem noty zpátky do své malé truhličky. „Je to jen tržiště, Käthe, ne ples. Jenom u pana Kassla vyzvedneme smyčce pro Josefa.“

„Liesl,“ zakňourala Käthe. „Prosím.“

Constanze bručela a bušila hůlkou do podlahy, ale se se-

strou jsme si jí nevšímalý. Na chmurné a zlověstné výroky naší babičky už jsme byly zvyklé.

Povzddechla jsem si. „No tak dobře.“ Schovala jsem truhlíčku pod postel a vstala jsem, abych Käthe pomohla připnout klobouk do vlasů.

Vypadal jako nadýchaný dort z hedvábí a peříček, směšně výstřední, zejména v naší malé vesnici. Ale moje sestra byla také trochu směšná, takže se ke svému klobouku skvěle hodila.

„Au!“ vykřikla Käthe, když jsem jí omylem píchla jehlicí. „Dávej pozor, kam to strkáš.“

„Tak se nauč oblékat se sama.“ Uhladila jsem jí lokny a urovnala šál, aby jí zakrýval odhalená ramena. Její šaty měly pás posunutý až těsně pod prsa a v jednoduchých liniích ukazovaly všechny křivky její postavy. Käthe tvrdila, že je to poslední móda v Paříži, ale v mých očích byla pohoršujícím způsobem obnažená.

„Prosím tebe.“ Käthe se nakrcovala před zrcadlem. „Jenom žárlíš.“

Ušklíbala jsem se. Käthe byla kráskou naší rodiny. Měla vlasy zlaté jako slunce, pomněnkové oči, tváře jako jablonoňový květ a vlnité tvary. Bylo jí sedmnáct a už vypadala jako dospělá žena s útlým pasem a oblými boky, které vynikaly v jejích nových šatech. Já byla skoro o dva roky starší, ale stále jsem vypadala jako malé dítě: drobná, hubená a bledá. Tatínek mi říkal *skřítku*. Constanze mi říkala *rarášek*. Jenom Josef tvrdil, že jsem krásná. *Ne hezká*, říkal můj bratr. *Krásná*.

„Ano, žárlím,“ odsekla jsem. „Můžeme už jít na trh, nebo ještě ne?“

„Za chvíli.“ Käthe se probírala svou krabicí cetek. „Co myslíš, Liesl?“ zeptala se mě a ukázala mi několik stužek. „Červenou, nebo modrou?“

„Záleží na tom?“

Povzdechla si. „Vlastně asi ne. Klukům ve vesnici na tom už nezáleží, když se budu vdávat.“ Otráveně žmolala lem svých šatů. „Hans nemá zájem o zábavu ani o parádu.“

Semkla jsem rty. „Hans je hodný muž.“

„Hodný, ale *nudný*,“ namítla Käthe. „Viděla jsi ho teď na zábavě? Vůbec, ani jednou, mě nevyzval k tanci. Jenom postával v koutě a nesouhlasně se mračil.“

Bylo to proto, že Käthe bezostyšně koketovala s několika rakouskými vojáky, kteří táhli do Mnichova proti Francouzům. *Krásná dívka*, lákali ji s legračním rakouským přízvukem, *dej nám pusinku!*

„Prostopášná žena je jako zralé ovoce,“ recitovala Constanze, „co se nabízí ke sklizni Králi duchů.“

Po páteři mi vystoupal mráz. Babička nás ráda strašila příběhy o skřetech a dalších stvořeních, co žijí v lese za vesnicí, ale Käthe, Josef ani já jsme její povídačky už od dětství nebrali vážně. V osmnácti jsem byla na babiččino vyprávění moc velká, ale kdykoli se mluvilo o Králi duchů, projel mnou záchvěv provinilosti. Navzdory všemu jsem na Krále duchů pořád věřila. Chtěla jsem na něj stále věřit.

„Běž krákat na někoho jiného, ty stará vráno,“ šklebila se Käthe. „Proč do mě pořád kloveš?“

„Pamatuj na moje slova,“ kabonila se Constanze na mou sestru zpod několika vrstev zažloutlých krajek a vybledlých šátků hnědýma očima, které zůstaly jedinou ostrou částí v jejím vrásčitém obličejí. „Dávej si pozor, Katharino, aby si tě skřeti neodnesli za to tvoje nemravné chování.“

„To stačí, Constanze,“ utnula jsem ji. „Nech Käthe být, ať můžeme vyrazit. Musíme se vrátit, než přijde Mistr Antonius.“

„Ach ano, chraň Bůh, abychom propásly přehrávku našeho drahocenného Josífka pro přeslavného houslového virtuosa,“ zabručela sestra.

„Käthe!“

„Vždyť já vím,“ povzdechla si. „Přestaň si dělat starosti, Liesl. Půjde to hladce. Jsi horší než kvočna s liškou u kur-níku.“

„Nepůjde to hladce, když nebude mít smyčec.“ Otočila jsem se ke dveřím. „Pojď, nebo odejdu bez tebe.“

„Počkej.“ Käthe mě popadla za ruku. „Necháš mě, abych ti trochu upravila vlasy? Máš tak krásné kudrlinky, je škoda, že si je vážeš dozadu. Mohla bych ti –“

„Vrabcem zůstane vrabcem, i kdyby měl paví peří.“ Setřásla jsem ji. „Neztrácej čas. Stejně by si mě Hans – nebo kdokoli jiný – nevšiml.“

Sestra sebou cukla, když jsem zmínila jméno jejího snoubence. „Dobře,“ odsekla a odkráčela kolem mě bez jediného slova.

„Ka...“ začala jsem, ale Constanze mě zarazila, než jsem mohla pokračovat dál.

„Postarej se o svou sestru, holčičko,“ varovala mě. „Pohlídej ji.“

„Copak to nedělám vždycky?“ utrhla jsem se na ni. Odjakživa bylo na mně – na mně a na matce –, abychom udržely rodinu pohromadě. Matka se starala o hostinec, kde jsme bydleli a který nás živil. Já se starala o členy naší rodiny, kteří byli doma. „Vážně?“ Babička na mě upřela tmavé oči. „Josef není jediný, kdo potřebuje ohlídat.“

Zamračila jsem se. „Jak to myslíš?“

„Zapomínáš, co je za den.“

Občas bylo lepší Constanze přitakat než ji ignorovat. Povzdechla jsem si. „Co je za den?“

„Den, kdy umírá starý rok.“

Znovu mě zamrazilo v zádech. Babička stále ctíla staré právo i starý kalendář a podle nich dnešní poslední podzimní nocí končil starý rok a hranice mezi světy byla tenká. Bytosti z podsvětí chodily v zimě světem, dokud na jaře nezačal nový rok.

„Poslední noc roku,“ pokračovala Constanze. „Nyní začínají zimní dny a Král duchů jede do cizí země hledat nevěstu.“

Odvrátila jsem tvář. Kdysi bych si vzpomněla bez připomínání. Kdysi bych spolu s babičkou sypala sůl na všechny parapety, na všechny prahy a ke všem vchodům, abych nás během těchto divokých nocí ochránila. Kdysi, kdysi, kdysi. Ale teď už jsem si nemohla dovolit ten přepych být svobodomyšlná a oddávat se představitosti. Už byl čas, jak řekl apoštol Pavel Korintským, překonat to, co je dětinské.

„Na tohle nemám čas.“ Odstrčila jsem Constanze. „Nech mě projít.“

Vrásky na tváři mé babičky se ještě prohloubily smutkem a osamělostí a její ohnutá ramena klesla pod tíhou její víry o něco níže. Nyní si tu víru nesla sama. Pro nikoho z nás už *Der Erlkönig* neměl význam. Pro nikoho kromě Josefa.

„Lies!“ zavolala Käthe z přízemí. „Můžu si půjčit tvůj červený plášť?“

„Rozhoduj se opatrně, děvče,“ řekla mi Constanze. „Josef už je mimo hru. Když *Der Erlkönig* hraje, výhry si nechává.“

Její slova mě zarazila. „O čem to mluvíš?“ zeptala jsem se. „Jaká hra?“

„To mi řekni ty.“ Tvářila se vážně. „Přání vyslovená ve tmě mají svoje následky a Pán zlomyslnosti si vybírá svou daň.“

Její slova mě zarazila. Připomněla jsem si, jak nás matka vždycky varovala, že Constanze už je stará a slábnou jí rozum, ale babička nikdy nepůsobila jistěji ani naléhavěji než nyní. Navzdory všemu jsem cítila, jak se ve mně vzdouvá vlna strachu.

„Znamená to ano?“ zavolala Käthe. „Protože pokud ano, tak si ho beru!“ Povzddechla jsem si. „Ne, nemůžeš!“ zakřičela jsem dolů přes zábradlí schodů. „Už tam budu, počkej!“

„Sliby, sliby,“ zasmála se Constanze. „Dáváš jich tolik, ale kolik jich dovedeš dodržet?“

„Co –“ začala jsem, ale když jsem se otočila, babička už byla pryč.

Käthe už v přízemí sundala můj červený plášť z háčku, ale já jí ho vytrhla z ruky a přehodila si ho přes vlastní ramena. Když nám Hans posledně přinesl dárky z obchodu s látkami, který patřil jeho otci – než se zasnoubil s Käthe, než se mezi námi všechno změnilo –, dal nám veliký balík tlusté vlny. *Pro rodinu*, říkal, ale všichni věděli, že je to dárek pro mě. Balíček vlny byl tmavě krvavě červený, přesně ladil k mému tmavému zbarvení a zahříval bledý tón mé pleti. Matka s Constanze mi z té příze udělaly zimní plášť a Käthe se netajila tím, jak moc po něm touží.

Prošly jsme kolem otce, který hrál zasněné staré melodie na housle v hlavním sále. Rozhlédla jsem se po hostech, ale místnost byla prázdná, krb studený a uhlíky vychladly. Táta měl na sobě šaty z předešlého večera a vznášel se kolem něj zatuchlý opar piva.

„Kde je matka?“ zeptala se Käthe.

Matka nebyla nikde v dohledu, asi proto se táta odvážil hrát tady v hlavním sále, kde ho všichni slyšeli. Housle mezi našimi rodiči vytvářely napětí. Neměli jsme moc peněz a máma by byla raději, kdyby táta aspoň něco vydělal a nehrál jen tak pro radost. Když jsme teď ale očekávali Mistra Antonia, mámě možná trochu povolila peněženka i srdce. Slavný virtuos se měl zastavit v našem hostinci cestou z Vídně do Mnichova, aby si poslechl mého mladšího bratra.

„Asi si dává šlofíka,“ odhadovala jsem. „Vstávaly jsme před rozbřeskem, drhly jsme pokoje pro Mistra Antonia.“

Náš otec byl neobyčejný houslista, který kdysi hrával s nejlepšími dvorními hudebníky v Salcburku. Chlubil se,

že právě tam měl tu čest hrát se samotným, nyní již zesnulým Mozartem jeden z jeho koncertů. *Takový génius se vidí jen jedinkrát za život*, říkával. *Jednou za dva životy. Ale občas*, pokračoval s vědoucím pohledem na Josefa, *blesk přece jen udeří dvakrát*.

Josef nebyl ve shromáždění hostů. Můj mladší bratr se odjakživa styděl před cizími lidmi, takže se teď patrně skrýval ve Skřetím háji a cvičil, až mu krvácely prsty. Moje srdce se k němu toužilo přidat a bříška prstů mi za něj soucitně cukala bolestí.

„Dobře, nebudu nikomu chybět,“ zaradovala se Käthe. Moje sestra si často hledala výmluvy, proč se nevěnovat svým povinnostem. „Tak jdeme.“

Venku byl ledový vzduch. Na to, že teprve končil podzim, bylo nezvykle chladno. Světlo bylo řídké, slabé a mihotavé, jako by problikávalo skrze záclony nebo závoj. Okolo stromů lemujících cestu do města se vznášela jemná mlha, která měnila křivolaké větve v přízračné hnáty. Poslední noc v roce. V takový den bylo snadné uvěřit, že se hranice mezi světy opravdu ztenčily.

Cesta do města byla hrbolatá, s vyježděnými kolejeji od kočárů a posetá koňským trusem. S Käthe jsme se opatrně držely u kraje, kde rostla nízká a suchá tráva, takže nám nenavlhly boty.

„Fuj.“ Käthe se vyhnula další koňské hromádce. „Přála bych si, abychom si mohli dovolit kočár.“

„Kéž by jen tvoje přání měla nějakou moc,“ odpověděla jsem.

„Pak bych byla nejmocnější člověk na světě,“ poznamenala Käthe, „protože mám přání víc než dost. Přála bych si, abychom byli bohatí. Přála bych si, abychom si mohli dovolit vše, co bychom chtěli. Jen si to představ, Liesl: kdyby, kdyby, kdyby.“

Usmála jsem se. Jako malé jsme si s Käthe často hrály na

„Co kdyby“. Představivost mojí sestry sice nedokázala pojmout neobyčejné věci, jako moje a Josefova, ale i přesto měla úžasnou schopnost si vymýšlet.

„Co kdyby,“ dodala jsem tiše.

„Pojďme hrát,“ navrhla. „Ideální vymyšlený svět. Začni, Liesl.“

„Dobře.“ Vzpomněla jsem si na Hanse a pak jsem ho vytlačila z hlavy. „Josef by byl slavný hudebník.“

Käthe se zašklebila. „Ty pořád myslíš jen na Josefa. To nemáš žádné vlastní sny?“

Měla jsem. Byly zamčené v truhličce, v bezpečí a klidu pod naší společnou postelí, kde je nikdo neuvidí ani neuslyší.

„Dobrá tedy,“ řekla jsem. „Tak teď ty, Käthe. Tvůj ideální vymyšlený svět.“

Zasmála se smíchem jasným jako zvoneček. Jediná muzikální věc, kterou měla. „Jsem princezna.“

„Pochopitelně.“

Käthe po mně střílela pohledem. „Jsem princezna a ty jsi královna. Spokojená?“

Mávla jsem rukou, ať mluví dál.

„Jsem princezna,“ pokračovala. „Táta je *Kapellmeister* u knížete biskupa a všichni žijeme v Salcburku.“

Käthe i já jsme se v Salcburku narodily, když byl táta ještě dvorním hudebníkem a matka zpívala v divadle, než nás chudoba vyhnala do bavorských lesů.

„Maminka je ozdobou celého města díky své kráse a hlasu, Josef je nejoblíbenějším žákem Mistra Antonia.“

„Studuje v Salcburku?“ zeptala jsem se. „Ne ve Vídni?“

„No tak ve Vídni,“ opravila se Käthe. „Ano, ve Vídni.“ Její modré oči se rozsvítily, když pro nás vymýšlela svůj příběh. „Samozřejmě bychom za ním jezdily na návštěvu. Možná i na koncerty ve velkých městech, jako Paříž, Mannheim nebo Mnichov, nebo dokonce Londýn! V každém z těch měst budeme mít veliký dům, zdobený zlatem, mra-

morem a mahagonovým dřevem. A budeme nosit šaty z nejměkčího hedvábí a brokátu a budeme mít jinou barvu na každý den v týdnu. Ve schránce budeme mít každé ráno lavinu pozvánek na ty nejkrásnější plesy, večírky, opery a hry a budou o nás zápasit davy nápadníků. Nejlepší umělci a hudebníci nás budou považovat za důvěrné přítelkyně a budeme celé noci jen tančit a krmit se zákusky a koláčky a řízečky a –“

„Čokoládovým dortem,“ doplnila jsem. Měla jsem ho nejradši.

„Čokoládovým dortem,“ souhlasila Käthe. „Budeme mít ty nejlepší lokaje, nejkrásnější koně a,“ vypískla, protože uklouzla po bahně, „už nikdy nebudeme chodit pěšky po nedlážděných cestách na trh.“

Zasmála jsem se a pomohla jí znovu získat rovnováhu. „Večírky, bály, vybraná společnost. To tedy dělají princezny? A co královny? Co já?“

„Ty?“ Käthe se na chvíli odmlčela. „Ne. Královny jsou předurčeny k velkým věcem.“

„Velké věci?“ zamyslela jsem se. „Taková obyčejná chudinka, jako jsem já?“

„Ty máš něco mnohem trvalejšího než krásu,“ odvětila přísně.

„A to je co?“

„Eleganci,“ řekla prostě. „Eleganci a talent.“

Zasmála jsem se. „Takže jaký je můj osud?“

Podívala se na mě koutkem oka. „Být světoznámou skladatelkou.“

Ovanul mě ledový poryv, který mě zmrazil až do morku kostí. Jako by mi moje sestra sáhla do hrudníku a vyrvala mi pěstí srdce, stále ještě tepající. Zapisovala jsem si občas krátké kousíčky různých melodií, škrábala si malé popěvky namísto hymnů do nedělní knížky a chtěla jsem z nich jednoho dne poskládat sonáty, koncerty, romance nebo sym-

fonie. Moje naděje a sny, pomačkané a křehké, byly již tak dlouho zahaleny tajemstvím, že jsem o nich už ani nedokázala mluvit.

„Liesl?“ Käthe mě zatahala za rukáv. „Liesl, jsi v pořádku?“

„Jak –“ zachraptěla jsem. „Jak jsi...“

Ošívala se. „Jednou jsem našla tvou truhličku skladeb pod naší postelí. Vážně jsem to neudělala schválně,“ dodala rychle. „Ale hledala jsem knoflík, co mi upadl, a...“ Při pohledu na můj výraz se její hlas vytratil.

Třásl se mi ruce. Jak se jen opovažovala? Jak mohla otevřít moje nejtajnější myšlenky a vystavit je svým slídícím očím?

„Liesl?“ Käthe vypadala ustaraně. „Co se děje?“

Neodpověděla jsem. Nemohla jsem odpovědět, protože by nikdy nepochopila, jak moc narušila moje soukromí. Neměla ani špetku hudebního nadání, což byl v naší rodině téměř smrtelný hřích. Otočila jsem se a kráčela dál cestou na trh.

„Co jsem řekla?“ Spěchala, aby mě dohnala. „Myslela jsem, že budeš mít radost. Když teď Josef odjíždí, myslela jsem, že táta by mohl – přece všichni víme, že jsi úplně stejně nadaná jako –“

„Nech toho.“ Ta slova zapraskala podzimním vzduchem jako kusy ledu. „Nech toho, Käthe.“

Zčervenaly jí tváře, jako by dostala facku. „Nechápu tě,“ řekla.

„Co nechápeš?“

„Proč se schováváš za Josefa.“

„Co s tím má co dělat Sepperl?“

Käthe přimhouřila oči. „Pro tebe? Všechno. Vsadím se, že před svým bratříčkem jsi svoje skladby nikdy netajila.“

Zarazila jsem se. „On je jiný.“

„No jistě, že je jiný.“ Käthe podrážděně rozhodila ruce.

„Drahoušek Josífek, miláček Josífek, nadaný Josífek. Má v krvi hudbu, šílenství i kouzla. Tomu hloupá, obyčejná, nahluclá Katharina nerozumí, nikdy by nemohla.“

Otevřela jsem pusu a chtěla se bránit, ale pak jsem ji zase zavřela. „Sepperl mě potřebuje,“ řekla jsem tiše. Byla to pravda. Náš bratr byl zranitelný, a to nejen tělesně.

„*Já tě potřebuji,*“ ohradila se a její hlas byl tichý. Raněný.

Vrátila se mi slova Constanze. *Josef není jediný, kdo potřebuje ohlídat.*

„Ty mě nepotřebuješ.“ Zavrtěla jsem hlavou. „Ty máš teď Hanse.“

Käthe ztuhla. Zbělaly jí rty a vzdouvaly se jí nozdry. „Jestli si myslíš tohle,“ špitla, „jsi ještě krutější, než jsem si myslela.“

Krutá? Co mohla moje sestra vědět o krutosti? Svět k ní byl mnohem shovívavější než ke mně. Měla před sebou světlé vyhlídky a jistou budoucnost. Měla si brát nejžádanějšího muže v celé vesnici a ze mě se zatím stala nechtěná, odmítnutá sestra. A já... já měla Josefa, ale ne nadlouho. Až můj bratr odjede, zmizí s ním i zbytek mého dětství: naše radovánky v lese, naše příběhy o raráscích a Hödekinovi, který tančí pod měsíčním světlem, naše hry, hudba a předstírání. Až odjede, to jediné, co mi zbude, bude hudba – hudba a Král duchů.

„Buď vděčná za to, co máš,“ odsekla jsem jí. „Mládi, krásu a velice brzo i manžela, se kterým budeš šťastná.“

„Šťastná?“ Käthe se zablýsklo v očích. „Vážně si myslíš, že s Hansem budu šťastná? S unylým, nudným Hansem, který má mysl omezenou hranicemi hloupé provinční vesnice, kde vyrostl? Tupý, ale spolehlivý Hans, který by chtěl, abych zapustila kořeny v hostinci a měla k tomu v ruce listinu, že mi to tam patří, a na klíně dítě?“

Byla jsem v šoku. Hans byl dlouholetým rodinným přítelem a s Käthe k sobě sice v dětství neměli tak blízko jako

Hans a já, ale až do této chvíle jsem netušila, jak málo ho má moje sestra ráda. „Käthe,“ zeptala jsem se. „Proč –“

„Proč jsem souhlasila, že si ho vezmu? Proč jsem až do teď nic neřekla?“

Přikývla jsem.

„Říkala jsem to.“ Oči se jí zalily slzami. „Stále dokola. Ale tys mě neposlouchala. Když jsem dnes ráno povídala, že je nudný, odbyla jsi mě, že to je hodný muž.“ Odvrátila se ode mě. „Nikdy nevnímáš ani slovo, co ti říkám, Liesl. Místo toho se zajímáš jen o Josefa.“

Rozhoduj se opatrně. Hrdlo se mi stáhlo provinilostí.

„Ach Käthe,“ zašeptala jsem. „Mohla jsi říct ne.“

„Mohla?“ ušklíbala se. „Copak byste mě s matkou nechaly? Co jsem mohla dělat jiného než přijmout jeho ruku?“

Její obvinění mi svírala vnitřnosti, za svůj vztek jsem si částečně mohla sama. Byla jsem si tak jistá tím, jak svět funguje, že jsem to ani nezpochybňovala. Pohledný Hans a krásná Käthe, jistě že k sobě patřili.

„Máš na výběr,“ zopakovala jsem nejistě. „Víc, než kdy budu mít já.“

„Na výběr, haha.“ Její smích byl suchý. „Liesl, ty sis vybrala Josefa už dávno. Nemůžeš mi vyčítat, že jsem učinila vlastní volbu ohledně Hanse.“

Zbytek cesty na trh uběhl bez jediného dalšího slova.

KUPUJTE, KUPUJTE

K*upujte, kupujte!*
Stánky na náměstí se prohýbaly pod tíhou zboží a prodejci z plných plic vyřvávali své nabídky. *Čerstvý chléb! Čerstvé mléko! Kozí sýr! Hřejivá vlna, nejměkčí, jakou kdy kdo viděl!* Někteří zvonili na zvonky, někteří chřestili dřevěnými řehtačkami, další bušili nepravidelným *ratatata* na podomácku vyrobený bubínek, aby přilákali zákazníky ke svým pultům. Když jsme se přiblížily, Käthe se celá rozzářila.

Nikdy jsem úplně nechápala myšlenku utrácení peněz pro radost, ale moje sestra nákupy zbožňovala. Láskyplně si osahávala zlevněné látky: hedvábí, samet a satén dovezený z Anglie, Itálie, nebo i z Dálného východu. Zhluboka se nadechovala vůně kytic sušené levandule a rozmarýny a přivírala oči, když si vychutnávala hořčici na vláčném preclíku, který si koupila.

Následovala jsem ji, zrakem jsem jen přejížděla po věncích ze sušených květin a stužek a říkala jsem si, že bych mohla jeden z nich koupit sestře jako svatební dar – nebo jako omluvu. Käthe milovala krásné věci – ne, více než milovala, zcela se jim oddávala. Sledovala jsem kyselé obličejе ves-

nických matrodn a zamračených staříků, jejich temné pohledy, jako kdyby její neskrývané nadšení z drobných požitků bylo nechutné či zhýralé. Zvláště jeden nenápadný, vysoký, bledý a elegantní muž ji sledoval tak upřeně, že já bych shořela, kdyby na mě jen letmo pohlédl.

Kupujte, kupujte!

Skupinka ovocnářů na okrajích tržiště vyvolávala vysokými a jasnými hlasy, jež se nesly přes ševel davu. Jejich stříbřité, zvonivé tóny mě šimraly v uších a táhly mě k sobě, téměř proti mé vůli. Na čerstvé ovoce už bylo letos pozdě a já si povšimla neobvyklých barev i tvarů v jejich nabídce: oblé, lahodné a svůdné.

„Jé, Lies!“ ukazovala Käthe, jako by zapomněla na naši hádku. „Broskve!“

Ovocnáři nás k sobě vábili rozmáchlými posunky, v ruce drželi zboží a kolem nás se nesla láková vůně zralého ovoce. Sbíhaly se mi sliny, ale otočila jsem se a stáhla Käthe s sebou. Neměla jsem ani minci nazbyt.

Před pár týdny jsem nechala Josefovi u houslaře opravit smyčce a natáhnout na ně nové žíně, aby byl připraven na svou přehrávku u Mistra Antonia. Škudlila jsem a šetřila, kde se dalo, protože taková oprava nebyla levná.

Jenže náhle si nás a našich toužebných pohledů povšimli ovocnáři. „Jen pojdte, krásné dámy!“ vyzpěvovali. „Pojďte, slečinky. Kupujte, kupujte!“ Jeden z nich vyfukával na prkně na pultu rytmus, ostatní doplnili melodii. „Slívy a meruňky, broskve a borůvky, ochutnejte, vyzkoušejte!“

Bezmyšlenkovitě jsem se připojila k jejich popěvku, beze slov jsem zpívala *ná-ná-ná* a hledala v jejich hudbě harmonii a kontrapunkt. Tercie, kvinty, zmenšené septimy, tichounce jsem si pohrávala s akordy. Spolu s ovocnáři jsme splétali třpytivou pavučinu zvuků, chytlavou, podivnou a trošku divokou.

Prodejci se najednou zaměřili na mě a jejich rysy se zo-

střily, jejich úsměvy se protáhly. Naskočila mi husí kůže na zátylku a přestala jsem si zpívat. Jejich pohledy mě mrazily na kůži, ale za sebou jsem cítila ještě další pohled skryté osoby, který byl hmatatelný jako pohlazení dlaně po šiji. Ohlédla jsem se přes rameno.

Ten vysoký, bledý a elegantní muž.

Tvář měl skrytou pod kápí, ale pod pláštěm měl zdobené šaty. Všimla jsem si, jak se na jeho zeleném sametovém brokátu lesknou zlaté a stříbrné nitky. Všiml si mého zvědavého pohledu a zavinul se do pláště, ale já ještě zahlédla šedohnědé kožené rajtky, které obepínaly jeho boky. Odvrátila jsem se a ruměncem na mojí tváři ohřívá okolní vzduch. Připadal mi nějakým způsobem povědomý.

„Bravo, bravo!“ volali ovocnáři, když dozpívali svou píseň. „Šikovná panno v červeném, pojdte si pro svou odměnu!“

Kynuli k vystavenému ovoci rukama s dlouhými a tenkými prsty. Chvilí se zdálo, že mají na prstech nadbytek kloubů, a ucítila jsem závan něčeho neobyčejného. Ale po chvíli ten dojem přešel a obchodníci zvedli broskve a s otevřenými dlaněmi mi je nabízeli.

Vůně ovoce byla v chladném podzimním vzduchu velmi sytá, ale pod tím nasládlým byl cítit podtón něčeho shnilého, ztuchlého. Couvla jsem a zdálo se mi, že prodejci vypadají trochu jinak. Jejich kůže byla najednou nazelenalá, měli špičaté a ostré zuby a místo nehtů jako by měli drápy.

Dej si pozor na skřetí muže. Nenech se zlákat jejich zbožím.

Käthe se oběma rukama natáhla po broskvi. „Ano, prosím!“

Popadla jsem svou sestru za šál a stáhla ji zpět.

„Tahle dívka ví, co chce,“ prohlásil jeden z trhvců. Zakřenil se na Käthe, ale byl to spíše škleb než úsměv. Jeho rty se roztáhly příliš doširoka, jeho zažloutlé zuby byly špičaté. „Plná vášně, plná touhy. Snadno se vyčerpá, snadno nasytí.“

Vyděšeně jsem se otočila ke Käthe. „Pojďme pryč,“ vyzvala jsem ji. „Neměly bychom se zdržovat. Musíme se cestou domů zastavit u pana Kassla.“

Ona ale stále upírala oči na řady ovoce vyskládané na pultu. Vypadala nemocně, měla nakrčené obočí, těžce odychovala, měla rudé tváře a její oči horečně plály. Vypadala, že je nemocná nebo... vzrušená. Zmocnil se mě pocit, že to není správné, a dostala jsem strach, ačkoli část jejího vzrušení se přenášela i do mých končetin.

„Pojďme,“ zopakovala jsem. Käthe měla netečné a skelné oči. „Anno Katharino Magdaleno Ingeborg Voglerová!“ vykřikla jsem. „Odcházíme.“

„Tak možná někdy příště, zlatíčko,“ zašklebil se ovocnář. Přitáhla jsem si sestru k sobě a ochranně jsem jí ovinula paži kolem ramen. „Ona se vrátí,“ varoval mě. „Tahle děvčata neumí dlouho odkládat pokušení. Nabízí se totiž ke sklizni.“

Odcházela jsem a tlačila Käthe před sebou. Koutkem oka jsem znovu zahlédla vysokého a elegantního neznámého. Cítila jsem, že nás pozoruje zpod své kápě. Pozoruje. Sleduje. Posuzuje. Jeden z ovocnářů ho zatahal za plášť a on k němu sklonil hlavu, aby jej vyslechl. Jeho pohled ale stále ulpíval na nás. Na mně.

„Dej si pozor.“

Zastavila jsem se na místě. Zjevil se před námi další z ovocnářů, drobný mužík s vlasy rozčuchanými jako bodlák a scvrklým obličejem. Byl vysoký jako malé dítě, ale vzržením byl starý, starší než Constanze, starší než samotný les.

„Tahleta,“ ukázal na Käthe, jejíž hlava se teď bezvládně opírala o moje rameno, „hoří jako suché roští. Samé jiskry, žádný skutečný žár. Ale vy,“ pokračoval. „Vy žhnete, paní. Plane ve vás oheň, ale velmi pozvolný. Jen se tak mihotá a čeká na sebemenší závan vzduchu, který ho rozdmýchá. Velice zajímavé.“ Na ústech se mu pomalu rozprostřel úsměv. „Opravdu velice zajímavé.“

Pak zmizel. Zamrkala jsem, ale on se nevrátil, až jsem si říkala, jestli se mi o tom setkání jen nezdálo. Oklepala jsem se, stiskla sestřinu paži o trochu pevněji a odvedla ji k obchodu pana Kassla, odhodlaná zapomenout na skřetí muže a jejich plody: tak lákavé, tak sladké a tak nedosažitelné.

Käthe mě ze sebe setřásla, když jsme se vzdalovaly od ovocnářů. „Nejsem žádné malé dítě, co se musí hlídat,“ štekla po mně.

Sevřela jsem rty a nechala si jízlivou odpověď pro sebe. „Dobře.“

Vytáhla jsem peněženku. „Najdi sládku Johannese a řekni mu...“

„Já vím, co dělám, Liesl,“ odsekla a vytrhla mi peněženku z ruky. „Nejsem úplně bezradná.“

Nato odkráčela a zmizela v bzučícím davu.

Pochybovala jsem o tom, ale otočila jsem se a vyrazila k panu Kasslovi. V naší malé vesnici nebyl žádný smyčcař ani houslař, ale pan Kassl znal ty nejlepší mnichovské řemeslníky. S naší rodinou udržoval dlouholetý vztah a za tu dobu prošla jeho obchodem řada cenných nástrojů, a proto se rozhodl zůstat v kontaktu s lidmi z oboru. Byl starým přítelem mého otce, alespoň do takové míry, do jaké se lze přátelit se zastavárníkem.

Když jsem všechno vyřídila s panem Kasslem, vydala jsem se hledat svou sestru. Käthe nebylo těžké najít ani v záplavě tváří na náměstí. Její úsměv byl ten nejširší, její modré oči ty nejjasnější, její buclaté tváře ty nejrůžovější. I její vlasy pod tím jejím směšným kloboukem zářily jako zlaté peří. Stačilo sledovat, kam míří oči zákazníků, a jejich obdivné, mlsné pohledy mě dovedly přímo k ní.

Chvíli jsem se dívala, jak se handruje a vyjednává s prodejci. Käthe byla jako herečka, samé vyhrocené emoce a zu-

řivá vášeň, afektovaná gesta a vypočítavé úsměvy. Okázale pomrkávala a koketovala, sveřepě přitom ignorovala pohledy, jež k sobě přitahovala jako můry k plameni svíčky. Muži i ženy si prohlíželi obrysy jejího těla, její oblé tváře a našpuhlené rty.

Při pohledu na Käthe bylo těžké zapomenout, jak hříšná jsou naše těla, jak snadno se dopouštíme neřesti. *Člověk plodí trápení, tak jako jiskry vzhůru létají*, pravil Job. Na sobě měla přilnavé látky, odhalující každou křivku těla, neskrývala nadšení a vzrušení, všechno na ní působilo smyslně.

Překvapeně jsem si uvědomila, že se dívám na ženu – na ženu, nikoli na dítě. Käthe věděla, jakou moc má její tělo nad okolím, a to vytěsnilo její nevinnost. Moje sestra překročila práh mezi dívkou a ženou beze mě a já se cítila opuštěná. Zrazená. Viděla jsem, jak jí podlézá jeden z prodejců, když si prohlížela jeho stánek a v krku se mi utvořil knedlík hořké zášti, kterým jsem se mohla zalknout.

Co bych za to dala, být předmětem něčí touhy, byť jen na chvíli. Co bych dala za to, abych mohla ochutnat to ovoce, tu opojnou slast, že jsem žádaná. Toužila jsem po tom. Chtěla jsem, co Käthe brala za samozřejmost. Chtěla jsem chtivost.

„Mohl bych slečně v červeném nabídnout pár zajímavostí?“

Rozrušeně jsem vzhledla a uviděla znovu toho vysokého elegantního muže.

„Ne, děkuji vám, pane.“ Zavrtěla jsem hlavou. „Nemám peněz nazbyt.“

Přiblížil se ke mně. V ruce obepnuté rukavicí držel flétnu, krásně vyřezanou a vyleštěnou do nejvyššího jasu. Zblízka jsem viděla, jak se mu pod kápí lesknou oči.

„Ne? Pokud tedy nekoupíte z mé nabídky, přijmete alespoň dar?“

„D-dar?“ Pod jeho pohledem mi bylo horko a cítila jsem se nesvá. Díval se na mě, jako bych byla víc než jen nos, oči, rty, vlasy a zatracená ošklivka. Díval se, jako by mě vnímal jako celek, jako by mě *znal*. Ale znala jsem já jeho? Jeho přítomnost mi ťukala na jakási skrytá dvířka v hlavě, jako napůl zapomenutá píseň. „Za co?“

„Musím mít důvod?“ Jeho hlas nebyl ani hluboký, ani vysoký, ale cosi v něm znělo jako temný les a suché zimní noci. „Možná jsem jen chtěl trochu rozjasnit den jedné mladé ženě. Noci jsou koneckonců dlouhé a studené.“

„Ale ne, pane,“ zopakovala jsem. „Moje babička mě varovala před vlky, co se plíží lesem.“

Zasmál se a já letmo zahlédla ostré bílé zuby. Otrásla jsem se.

„Vaše babička je moudrá žena,“ odpověděl. „Určitě vám také říkala, ať si dáte pozor na skřetí muže. Nebo vám možná řekla, že jsme jedno a totéž.“

Neodpověděla jsem.

„Jste chytrá. Nenabízím vám tento dar z dobroty svého srdce, ale ze sobecké potřeby zjistit, co s ním dovedete.“

„Jak to myslíte?“

„Máte v duši hudbu. Divokou a nespoutanou hudbu, která ke mně promlouvá. Překračuje všechna pravidla i zákony, jež jste na ni vy lidé uvalili. Roste z vašeho nitra a já si přeji ji osvobodit.“

Slyšel mě zpívat s ovocnáři. *Divokou a nespoutanou hudbu*. Tato slova už jsem někdy slyšela od svého otce. V té době mi to znělo jako urážka. Moje hudební vzdělání bylo přinejlepším základní. Z nás všech si táta dal nejvíce záležen na Josefovi a věnoval mu nejvíce času, aby můj bratr skutečně pochopil teorii i dějiny hudby, její základní kameny a zdivo. Vždycky jsem odposlouchávala jeho hodiny, psala si co nejvíce poznámek a neuměle se snažila všechno uplatnit ve svých vlastních skladbách.

Tento elegantní pán ale nijak nesoudil moje nedostatky ve formálních znalostech, mou nevzdělanost. Jeho slova se mi zaryla hluboko pod kůži.

„Pro vás, Elisabeth.“ Znovu mi podal flétnu. Tentokrát jsem si ji vzala. Navzdory chladnému počasí byl nástroj teplý a na ohmat působil skoro jako kůže.

Teprve když ten cizí muž zmizel, uvědomila jsem si, že mě oslovil jménem.

Elisabeth.

Jak to jen mohl vědět?

Držela jsem flétnu a obdivovala, jak je sestrojena. Prsty jsem přejížděla po bohatém dřevu a hladkém laku. Vzadu v hlavě mě pošuchovala neodbytná myšlenka, pocit, že jsem něco ztratila nebo zapoměla. Vznášela se však na samotném okraji mé paměti, jako slovo, co už je skoro na jazyku.

Käthe.

Moje lenivé myšlenky zburcoval záchvěv strachu. Käthe, kde je Käthe? V zurčícím davu nebylo ani památky po tom směšném šlehačkovém kloboučku mé sestry, nebyla tam ani ozvěna jejího zvonivého smíchu. Zmocnil se mě hluboký děs společně s dojmem, že jsem se nechala ošálit.

Proč mi ten vysoký elegantní muž nabídl dárek? Bylo to skutečně ze sobeckého zájmu o *mě*, nebo šlo jen o způsob, jak mě rozptýlit, zatímco mi skřetí muži kradli sestru?

Hodila jsem flétnu do tašky a nadzvedla si okraj sukní, pohoršené pohledy upjatých měšťanů ani výskání vesnických pobudů jsem nevnímala. Běžela jsem tržištěm ve slepé panice a volala jméno své sestry.

Rozum zápolil s vírou. Byla jsem příliš stará na to, abych se poddávala příběhům svého dětství, ale nemohla jsem popřít, že setkání s ovocnáři bylo podivné. A ten vysoký elegantní muž také.

Byli to skřetí muži.

Žádní skřetí muži tam nebyli.

Kupujte, kupujte!

Přízračné hlasy trhovců byly slabé jako větříček, spíše jako vzpomínka než zvuk. Sledovala jsem to vlákno hudby, slyšela jsem ty tajuplné melodie, avšak ne ušima, ale jinou částí sebe, neviděnou a nenápadnou. Ta hudba mi vstupovala do srdce a tam mě tahala, vedla mě jako loutku na provázku.

Věděla jsem, kam moje sestra odešla. Strach mě zachvátil společně s neochvějnou jistotou, že *se stane něco zlého*, pokud ji včas nedoženu. Slíbila jsem přece, že ji ochráním.

Kupujte, kupujte!

Hlasy už zněly jemněji, vzdáleně a dutě se vytrácely do ticha jako strašidelný šepot. Došla jsem na kraj tržiště, ale ovocnáři už tam nebyli. Nebyly tam stánky, pulty, ovoce, plachty ani nic, co by nasvědčovalo tomu, že tam kdy stály. Nic, kromě osamělého obrysu Käthe v mlze. Její tenoučké šaty kolem ní poletovaly, jako by byla bílá paní Perchta nebo nějaká postava z babiččinych pohádek. Snad jsem k ní doběhla včas. Snad se nebylo čeho bát.

„Käthe!“ vykřikla jsem a běžela ji obejmout.

Otočila se. Její rty se leskly – rudě, lepkavě a sladce –, byly tak našpulené, jako by ji právě někdo vášnivě políbil.

V ruce držela napůl snědenou broskev, šťáva z ní jí stékala po prstech jako potůčky krve.

TEĎ PATŘÍ KRÁLI DUCHŮ

Käthe se mnou cestou domů nemluvila. Sama jsem měla velmi špatnou náladu. Byla jsem podrážděná chováním své sestry, znepokojená setkáním s ovocnáři, rozzechvlá touhou, kterou ve mně probudil vysoký elegantní neznámý – to vše se ve mně slilo do víru nejasností. Moje vzpomínky na trh se zahalily do mlhy a já si ani nebyla jistá, zda to celé nebyl jenom sen.

V mé tašce však stále ležel ten dárek. Při každém kroku mi flétna narazila do nohy, cítila jsem ji stejně zřetelně jako Josefovy smyčce ve své ruce. Přemýšlela jsem, proč mi ji asi věnoval. Byla jsem přinejlepším průměrná flétnistka. Slabá meluzína, kterou jsem z nástroje dokázala vyloudit, byla spíše podivná než líbezná. Přemítala jsem, jak asi vysvětlím její existenci matce. Jak to asi vysvětlím sama sobě?

„Liesl.“

K mému překvapení nás u dveří přivítal Josef.

Vykukoval na nás zpoza plotu a celý nesvůj postával přede dveřmi.

„Co se děje, Seppe?“ zeptala jsem se ho jemně. Věděla jsem, že je ze své přehrávky nervózní a že pro něj bude náročné předvést se před tolika cizími lidmi. Můj bratr se stej-

ně jako já skrýval ve stínu, na rozdíl ode mě se mu tam líbilo. „Mistr Antonius,“ zašeptal, „už je tu.“

„Cože?“ Upustila jsem tašku. „Tak brzy?“ Starého houslistu jsme čekali až večer.

Přikývl. Na tváři se mu rozprostřel ostražitý výraz a jeho pobledlé rysy byly plné obav. „Dostal se rychle přes Alpy. Nechtěl uvíznout ve sněhové vánici.“

„To si nemusel dělat starosti,“ poznamenala Käthe. S Josefem jsme se na ni překvapeně otočili. Civěla do dálky se skelnýma očima. „Král ještě dříme a vyčkává. Zimní dny ještě nezačaly.“

Zrychlil se mi tep. „Kdo dříme? Kdo čeká?“ Ale víc už toho neřekla a prošla kolem Josefa do hostince.

S bratrem jsme na sebe pohlédli. „Je v pořádku?“ zeptal se.

Kousla jsem se do rtu při vzpomínce, jak jí skřetí ovoce potřásnilo rty i bradu krvavou šťávou. Pak jsem zavrtěla hlavou. „Ano. Kde je Mistr Antonius?“

„Nahoře, dává si šlofíka,“ odpověděl Josef. „Máma říkala, ať ho nerušíme.“

„A táta?“

Josef uhnul pohledem. „Nevím.“

Zavřela jsem oči. Na zmizení si otec vybral opravdu špatnou chvíli. Starý houslový virtuos byl jeho přítelem ze dvora knížete biskupa. Mistr Antonius i táta ty dny nechali dávno za sebou, ale jeden z nich došel dále než ten druhý. Jeden z nich se právě stal rezidenčním umělcem na dvoře rakouského císaře, zatímco ten druhý hledal každý večer útěchu na dně sudu s pivem.

„Dobrá.“ Otevřela jsem oči a donutila se k úsměvu. Podala jsem Josefovi jeho nově opravené smyčce a ovinula mu ruku kolem ramen. „Tak se připravíme, aby to byla podivná, souhlasíš?“

Kuchyň byla plná shonu kolem pečení, vaření a smažení. „Dobře, že jsi zpátky,“ řekla mi máma stručně. Kývla na mísu na lince. „Maso jsem kořenila, tak začni ořezávat.“ Postavila se nad kotel vařící vody a zamíchala v něm klobásky.

Oblékla jsem si zástěru a začala jsem odměřovat střívkó na klobásky, kroutit a vázat jednotlivé nožičky. Käthe někam zmizela, tak jsem za ní poslala Josefa.

„Viděla jsi otce?“ zeptala se máma.

Neodvažovala jsem se jí podívat do tváře. Máma byla mimořádně krásná žena, stále štíhlé postavy, mladistvá, s lesklými vlasy a světlou pletí. V pološeru, jaké nastává v čase úsvitu a rozbřesku, bylo ve zlaté záři svíce vidět, proč bývala v Salcburku tak oblíbená. Nejen kvůli krásnému hlasu, ale i kvůli sličné tváři. Čas ale vybrázdil vrásky kolem koutků jejích plných rtů a mezi obočími. Čas, dřina a táta.

„Liesl.“

Zavrtěla jsem hlavou.

Povzdechla si a v tom zvuku se skrývala pestrá směsice významů. Vztek, vyčerpání, beznaděj, odevzdanost. Moje matka si zachovala dar vyjádřit každý odstín emocí jen a pouze hlasem.

„Inu,“ řekla. „Modleme se tedy, že jeho nepřítomnost Mistra Antonia neurazí.“

„Táta určitě přijde včas.“ Vzala jsem do ruky nůž, abych svou lež trochu zamaskovala. Odříznout, zakroutit, zavázat. Odříznout, zakroutit, zavázat. „Musíme věřit.“

„Věřit.“ Máma se zasmála, ale byl to hořký smích. „Na víře nepřežiješ, Liesl. Vírou rodinu nenakrmíš.“

Odříznout, zakroutit, zavázat. Odříznout, zakroutit, zavázat. „Víš, že táta umí být okouzlující,“ namítla jsem. „Přemluvil by tropy, aby plodily v zimě, takže mu lidé odpustí cokoliv.“

„Ano, samozřejmě vím, jak okouzlující tvůj otec umí být,“ odvětila suše.

Začervenala jsem se. Narodila jsem se pouhých pět měsíců poté, co si moji rodiče řekli ano.

„Je moc hezké, že je takový,“ pokračovala, slila vodu z klobásek a položila je na utěrku, aby oschnuly. „Ale tím na chleba nevydělá. Pan okouzlující si vyrazí ven s přáteli na pivo, když by měl osobně představit svého syna velkému Mistrovi.“

Neodpověděla jsem. Celá rodina snila o tom, že Josefa vezmeme do hlavních měst po celém světě, aby svoje nadání předváděl lepším, bohatším uším. Ale takové turné Josef nikdy nedostal. A nyní, když mu bylo čtrnáct let, byl už příliš starý na to, abychom ho představovali jako zázračné dítě, jakým byl Mozart nebo Linley. Zároveň byl ale příliš mladý na to, aby dostal stálý úvazek jako profesionální hudebník. Byl sice velice nadaný, ale stále měl před sebou léta učení a zdokonalování se v řemesle, takže pokud by ho Mistr Antonius nevezl k sobě jako učedníka, Josefova kariéra by skončila.

Přehrávka byla tedy obklopena velikou nadějí, a to nejen pro Josefa, ale pro nás všechny. Byla to jeho příležitost překročit svoje skromné začátky a ukázat celému světu, jaký má talent, ale také poslední příležitost mého otce zahrát si skrze svého syna pro velká evropská publika. Pro matku to byla cesta, po níž její nejmladší dítě unikne životu plnému dřiny a strastí, jež se pojily s hospodařením v hostinci. Pro Käthe to byla možnost navštěvovat slavného bratra ve všech metropolích: v Mannheimu, Mnichově, Vídni, nebo dokonce i v Londýně, Paříži či Římě.

Pro mě... to byla cesta, jíž moje hudba dolehne k uším dalších posluchačů, nejen ke mně a Josefovi. Käthe sice viděla moje tajné čmáranice v truhličce pod naší postelí, ale jedině Josef slyšel, co znamenají.

„Hansi!“ zvolala matka. „Nečekala jsem tě tu tak brzy.“

Nůž mi sklouzl po ruce. Šeptem jsem zaklela a odsávala si krev z rány.

„Přece bych nepromeškal Josefův velký den, Frau Vogler,“ odpověděl Hans.

„Přišel jsem vypomoci.“

„Bůh ti žehnej, Hansi,“ usmála se matka laskavě. „Jsi hotový poklad.“

Odpárala jsem si ze zástěry proužek látky, omotala si ho kolem krvácejícího prstu a pokračovala v práci. Snažila jsem se být co nejvíc nenápadná. *Je to snoubenec tvé sestry*, připomínala jsem si. Ale i přesto jsem si nemohla pomoci a kradmo jsem po něm pokukovala.

Naše oči se setkaly a z místnosti se vytratilo veškeré teplo. Hans si odkašlal. „Dobré jitro, *Fräulein*,“ pozdravil mě.

Jeho odtažitost mě páčila více než rána na prstu. Kdysi jsme k sobě měli blízko. Kdysi jsme byli *Hansl* a *Liesl*.

Kdysi jsme byli přátelé, nebo možná i něco víc. Ale to bylo předtím, než jsme všichni vyrostli.

„Ale Hansi.“ Rozpačitě jsem se zasmála. „Vždyť jsme skoro příbuzní. Pořád mi můžeš říkat *Liesl*.“

Toporně přikývl. „Rád tě vidím, Elisabeth.“

Elisabeth. Blíže už k sobě nikdy mít nebudeme. Nuceně jsem se usmála. „Jak se daří?“

„Velmi dobře, děkuji.“ Jeho hnědé oči byly obezřetné. „A tobě?“

„Dobře,“ odpověděla jsem. „Jsem trochu nervózní. Kvůli té přehrávce, myslím.“

Hans měl náhle o něco měkčí výraz. Přiblížil se, zvedl z prkýnka nůž a pomáhal mi kroutit, řezat a svazovat klobásky. „Nemusíš se bát,“ řekl. „Josef hraje jako anděl.“

Usmál se a led mezi námi začal povolovat. Nalezli jsme společné pracovní tempo – odříznout, zakroutit, zavázat, odříznout, zakroutit, zavázat – a na chvíli jsem mohla předstírat, že je všechno stejné jako dřív. Táta nás společně učil na klavír a housle, sedávali jsme na stejné lavici, učili se stejné stupnice, chodili na stejné hodiny. I když se Hans nikdy

nedostal o moc dál než k základním cvičením, trávili jsme spolu hodiny u klaviatury, naše ramena se dotýkala, ale naše ruce nikdy.

„Kde je vlastně Josef?“ zeptal se Hans. „Hraje ve Skřetím háji?“

Stejně jako my ostatní, sedával i Hans u nohou Constanze a poslouchal její příběhy o skřítcích a raráscích, skřetech a vodních bludičkách, o Pánu zlomyslnosti. Jako řeřavé uhlíky se mezi námi rozhořely vřelé pocity. „Možná,“ přitakala jsem tiše. „Je poslední noc roku.“

Hans se ušklíbl. „Není trochu starý na víly a skřety?“

Jeho výsměch byl jako šplíchanec ledové vody, který zadusil poslední zbytečky našeho společného mládí.

„Liesl, můžeš mi pohlídat vodu?“ požádala mě máma a setřela si pot z čela. „Co nevidět přijedou sládci.“

„Já to udělám, paní,“ nabídl se Hans.

„Děkuji, zlato,“ odpověděla. Předala mu vařečku, odkráčela z kuchyně a otírala si ruce o zástěru. Zůstali jsme sami. Nemluvili jsme.

„Elisabeth,“ začal Hans nejistě.

Odříznout, zakroutit, zavázat. Odříznout, zakroutit, zavázat.

„Liesl.“

Na kratičkou chvíli se moje ruce zastavily, ale pak jsem pokračovala v práci. „Ano, Hansi?“

„Já...“ odkašlal si. „Doufal jsem, že tě zastihnu o samotě.“

To mě upoutalo. Naše oči se setkaly a já si uvědomila, že se na něj dívám zpříma a odvážně. Nebyl tak hezký, jak jsem si ho obvykle představovala, neměl tak výraznou bradu, měl oči blíže u sebe, vybledlé a tenké rty. Ale nikdo by nepopřel, že Hans je velice pohledný muž, a já už vůbec ne.

„Mě?“ Můj hlas zněl chraplavě, ale pevně. „Proč?“

Jeho tmavé oči zkoumaly můj obličej a mezi obočími se

mu objevila vráska nejistoty. „Chtěl... chtěl bych to mezi námi dát do pořádku, Lies... Elisabeth.“

„Ono není?“

„Ne.“ Zíral na bublající kotel před sebou, pak odložil vařečku a přiblížil se ke mně. „Ne, není. Tys... mi chyběla.“

Najednou se mi špatně dýchalo. Hans se náhle zdál příliš veliký, příliš blízko, prostě příliš.

„Kdysi jsme byli dobří přátelé, ne?“ zeptal se.

„Byli.“

Nemohla jsem se přes tu jeho blízkost soustředit. Jeho rty tvořily slova, ale já je neslyšela, cítila jsem jen závan jeho dechu na svých rtech. Stála jsem strnule na místě, ale chtěla jsem se k němu přitisknout, i když jsem věděla, že bych se měla odtáhnout.

Hans mě uchopil za zápěstí. „Liesl.“

Polekal mě a já jen zírala, jak se jeho prsty obtáčely kolem mé ruky. Tak dlouho jsem si přála se ho dotknout, chytit ho za ruce a cítit, jak se naše prsty proplétají. Avšak okamžik, kdy se Hans sám dotkl mě, mi připadal neskutečný. Jako bych se dívala na cizí ruku a cizí zápěstí.

Nebyl můj. Nemohl být můj.

Mohl?

„Katharina je pryč.“

Do kuchyně vešla Constanze. Uskočili jsme od sebe a babička si mých zrůžovělých tváří nevšimla. „Katharina je pryč,“ zopakovala.

„Pryč?“ Snažila jsem se nalézt svůj ztracený klid a zakrýt svou odhalenou touhu. „Cože? Kde pryč?“

„Prostě pryč.“ Cucala si rozviklaný zub.

„Poslala jsem za ní Josefa.“

Pokrčila rameny. „Nikde v hostinci není a tvůj červený kabát taky ne.“

„Půjdu ji najít,“ nabídl se Hans.

„Ne, já půjdu,“ řekla jsem spěšně. Potřebovala jsem si

srovnat svou hlavu i tělo. Potřebovala jsem se od něj dostat pryč a být chvíli v lese.

Babiččiny tmavé oči se zabořily do mých. „Jak ses rozhodla, holčičko?“ zeptala se tiše. Hrbila se nad svou sukotitou holí jako dravý pták a přes ramena jí visel černý šál jako havraní křídla.

Vrátila se mi vzpomínka na krvavou šťávu ze skřetího ovoce na obličejí a prstech mé sestry. *Josef není jediný, kdo potřebuje ohlídat.* Udělalo se mi mdlo.

„Spěchej,“ naléhala. „Bojím se, že teď už patří Králi duchů.“

Vyběhla jsem z kuchyně do předsíně a otírala si ruce o zástěru. Sundala jsem z věšáku šál, ovinula si jej kolem ramen a vydala se hledat svou sestru.

Nešla jsem hluboko do lesa, protože jsem předpokládala, že Käthe neodejde daleko od domova. Na rozdíl ode mě s Josefem nikdy neměla žádný zvláštní vztah ke stromům, kamenům ani k bublajícím lesním potůčkům. Neměla ráda bláto, hlínu ani vlhko a raději se držela doma, kde bylo teplo, mohla se tam fintit a nechat o sebe pečovat.

Moje sestra ale nebyla v žádném ze svých obvyklých úkrytů. Obyčejně došla nejdál ke stájím (koně jsme sice neměli, ale občas na nich přijeli hosté), případně ke kůlně, kde končila nízká tráva kolem hostince a začínal divoký les.

Ve vzduchu byla cítit slabá, ale nemožná vůně zrajících letních broskví.

Hlavou se mi rozléhalo Constanzino varování: *Ted' už patří Králi duchů.* Zavinula jsem se do šálu a spěchala po pěšině do lesa.

Za kůlnou, za říčkou, co tekla za hostincem, hluboko v divokém srdci lesa stál kruh olší, jemuž jsme říkali Skřetí háj. Stromy rostly tak, že připomínaly zkroucené paže a obludné končetiny, které zamrzly ve věčném tanci, a Constanze

nám s oblibou říkala, že to kdysi byli lidé – nezvedené mladé ženy –, které rozzlobily Krále duchů. Jako malí jsme si tam s Josefem hrávali, zpívali, tančili a nabízeli svou hudbu Pánu zlomyslnosti. Král duchů byl jako silueta, kolem níž jsem skládala svou hudbu, a Skřetí háj byl místem, kde ožívaly moje stíny.

V lese před sebou jsem zahlédla karmínovou šmouhu. Käthe v mém kabátě kráčela do mého posvátného prostoru. Můj strach a znepokojení náhle přebil iracionální pocit malicherné podrážděnosti. Skřetí háj bylo *moje* útočiště, *moje* skrýš, *moje* svatyně. Proč si musí brát všechno, co je moje? Moje sestra měla dar dělat z neobyčejných věcí obyčejné. Já a můj bratr jsme žili jednou nohou v kouzlech a hudbě, ale Käthe žila ve světě všeho skutečného, hmatatelného, světského. Na rozdíl od nás nikdy neměla víru.

Před očima se mi rozprostřela mlha, která smazala vzdálenost mezi jednotlivými místy, takže daleko vypadalo jako blízko a blízko jako daleko. Skřetí háj byl vzdálený jen pár minut cesty od hostince, ale čas jako by si se mnou zahrával a já měla pocit, jako bych byla na cestě už celou věčnost, ačkoli jsem vyrazila teprve před chvílí.

Pak jsem si vzpomněla, že čas – tak jako vzpomínky – byl jen jednou z hraček Krále duchů. Hračka, kterou mohl podle libosti ohýbat a natahovat.

„Käthe!“ volala jsem. Ale ona mě neslyšela.

Jako dítě jsem předstírala, že ho vidím. *Der Erlkönig*, záhadný Vládce podsvětí. Nikdo nevěděl, jak vypadá, nikdo nevěděl, jaký doopravdy je, ale *já* ano. Vypadal jako chlapec, mladík, muž, cokoli jsem zrovna chtěla. Byl hravý, vážný, zajímavý, matoucí, ale odjakživa byl mým přítelem. Sice jsem to jen předstírala, ale i předstírání vyžaduje, aby mu někdo věřil.

To byly ale jenom hrátky malé holky, říkala Constanze. Král duchů nebyl ničím z toho, co jsem si o něm vysnila. Byl

Pán zlomyslnosti – prchlivý, melancholický, svůdný, krásný, ale ze všeho nejvíc nebezpečný.

Nebezpečný? ptala se malá Liesl. *Jak nebezpečný?*

Nebezpečný jako zimní víchr, co mrazí až do morku kostí, ne jako ostří, co řeže hrdlo jen zvenčí.

Ale prý jsem se neměla obávat, protože vůči kouzlu Krále duchů jsou zranitelné jen krásné ženy. Byly jeho slabostí a on byl tou jejich. Chtěly ho – komplikovaného, podivínského a nezkroutného – tak, jako by si přály zachytit plamen svíčky nebo mlhu. A jelikož já jsem nijak krásná nebyla, nikdy jsem necítila tíhu Constanziných varování o Králi duchů. A Käthe také ne, protože neměla vůbec žádnou představivost.

Ale nyní jsem se bála o nás obě.

„Käthe!“ zavolala jsem znovu.

Nadzvedla jsem si sukni a zrychlila jsem, běžela jsem za svou sestrou. Ale ať jsem utíkala, jak jsem chtěla, vzdálenost mezi námi se nezkracovala. Käthe dál kráčela pomalu a rozvážně, ale já ji nemohla dohnat. Byla ode mě stejně daleko, jako když jsem ji začala následovat.

Vkročila do Skřetího háje a zastavila se.

Ohlédla se přes rameno, přímo na mě, ale neviděla mě. Očima prohledávala les, pátrala po něčem – nebo po někom – konkrétním.

Najednou už nebyla sama. Ve Skřetím háji, po jejím boku, jako by tam byl odjakživa, stál ten vysoký elegantní muž z tržiště. Měl na sobě plášť s kápí, která mu zakrývala tvář, ale Käthe se na něj dívala zbožným pohledem.

Zarazila jsem se. Käthe měla na tváři neobvyklý úsměv. Takový jsem u ní nikdy neviděla, vypadal jako tenký, slabý úsměv mrzáka, co vítá nový den. Měla zahořklé rty a pobledlou, unavenou pleť. Připadala jsem si zvláštním způsobem zrazená, nebyla jsem si jen jistá, zda mě zradila Käthe či onen vysoký elegantní neznámý. Neznala jsem ho, ale on

jako by znal *mě*. Byl jako další věc, kterou mi Käthe sebrala, ukradla. Nebo ne?

Chystala jsem se vrazit přímo do Skřetího háje a odtáhnout sestru zpátky domů do bezpečí, ale vtom si ten muž sňal kápi.

Zalapala jsem po dechu.

Mohla bych říci, že byl krásný, ale to jako bych říkala o Mozartovi, že je „pouhý muzikant“. Jeho krása byla jako ledová bouře, nádherná a smrtící. Nebyl hezký jako Hans. Jeho rysy byly příliš protáhlé, příliš špičaté, příliš cizí. Jeho půvab byl téměř dívčí a zároveň v něm byla určitá ošklivost, téměř stejně podmanivá. V tu chvíli jsem pochopila, co měla Constanze na mysli, když říkala, jak se ho krásné dívky chtějí chopit jako plamenu svíčky nebo mlhy. Jeho krása *bolela*, ale právě ta bolest na tom byla krásná. Spíše než jeho zvláštní a krutá krása mě ale dojímala skutečnost, že jsem *znala* jeho tvář, jeho vlasy, jeho pohled. Byl mi povědomý jako moje vlastní hudba.

Byl to Král duchů.

Uvědomila jsem si to jako naprostou samozřejmost, jako kdybych na ulici potkala našeho místního pekaře. Král duchů byl odjakživa můj soused, neměnná skutečnost v mém životě, stejně spolehlivý jako kostelní věž, pláteník nebo chudoba, která se mé rodině lepila na paty. Byl za mými okny, když jsem vyrůstala, stejně jako Hans nebo mlékačka a přísně zamračené dámy z návsi. Jistě že jsem ho poznala. Copak jsem nevidala jeho tvář každou noc ve snech a dětských představách? Ačkoli... nebylo to všechno jen jako?

Tohle byl Král duchů. Tohle byla moje sestra v jeho náruči. Tohle byla moje sestra s nakloněnou hlavou, která vítala jeho rty. Tohle byl Král duchů, který se k ní sklonil, aby přijímal její polibky, jako by to byly posvátné dary na jeho oltáři. Tohle byl Král duchů, který jí přejížděl dlouhými, štíhlými prsty po krku, po rameni, po zádech. Tohle byl

smích její sestry, její jasný, melodický a zvonivý hlas, a tohle byl Král duchů, který se na ni na oplátku usmíval, ale díval se na mě, pozoroval mě. Učarovalo mi to. Moje sestra byla uhranutá.

Uhranutá. To slovo zapůsobilo jako sprška ledové vody a moje smysly naskočily. *Tohle je Král duchů.* Únosce panen, ten, který trestá přečiny, Pán zlomyslnosti i podsvětí. Nebyl ale také mým přítelem z dětství, mým důvěrníkem? Váhala jsem, rozpolcená mezi protichůdnými touhami.

Zavrtěla jsem hlavou. Musela jsem zachránit svou sestru. To kouzlo jsem musela zlomit.

„Käthe!“ zakřičela jsem. Můj křik se rozléhal lesem a odkudsi vyletělo hejno vran a s ním se ozývala kakofonie jejich chraptivého krákání. Krá-krá! Krá-krá! Kä-the!

Teď už si mě Král duchů všiml. Zvedl hlavu a naše pohledy se setkaly nad ztuhlou Käthe. Světlé vlasy mu lemovaly hubený obličej jako svatozář, jako chmýří na bodláku, jako střapatá hřívá na vlčí hlavě, stříbrné, zlaté i bezbarvé. Z místa, kde jsem stála, se mi nedařilo určit barvu jeho očí, ale byly bledé a ledové. Naklonil hlavu jako před soubojem a zlehka se na mě usmál. Zuby měl špičaté. Zařála jsem pěstí. Ten úsměv jsem znala. Poznávala jsem ho a přijala jsem ho jako výzvu.

Pojď si ji zachránit, má drahá, říkal ten úsměv. *Pojď si pro ni... jestli to dokážeš.*

VIRTUOS

„Käthe!“
Sestra se zhroutila a já jsem vystřelila za ní. Panika mi dodávala sílu, měnila mi krev na ocel a já k ní doběhla, právě když padala. Opřela se o mě, její tělo bylo ochablé, pobledlý obličej měla ztuhlý a ztrhaný.

„Käthe, jsi v pořádku?“

Pomalů zadržela skelnýma a rozostřenýma očima. „Liesl?“

„Ano.“ Zamračila jsem se. „Co tady děláš?“

Klečely jsme ve Skřetím háji, což pro ni byla neobvyklá skrýš. Protáhla mě lesem, jen co je pravda, hledala jsem ji po kopcích a údolích, když zbývalo tolik práce, než se probudí Mistr Antonius. Byla jsem z ní otrávená – měla jsem z ní být otrávená –, ale myšlenky jsem měla prazvláštně zpomalené, jako by právě tály po dlouhé zimě.

„Tady?“ Käthe se s námahou posadila. „Kde to jsme?“

„Ve Skřetím háji,“ odpověděla jsem netrpělivě. „Mezi olšemi.“

„Aha.“ Na rtech se jí objevil zasněný úsměv. „Přišla jsem, protože jsem to slyšela.“

„Co jsi slyšela?“

Její slova jako by mi uvolnila něco v hlavě, myšlenky se

mi rozsypaly po zemi jako spadané listí. Ale byly to jenom takové dojmy – peří, led, bledé oči –, které zmizely jako sněhové vločky na dlani, jakmile jsem se je pokusila uchopit.

„Tu hudbu.“

„Jakou hudbu?“ Znovu mě pošimrala napůl ztracená vzpomínka, jako svrbící místo, které by chtělo podrbat.

„Prosím tě,“ odpověděla a usmála se na mě. „Zrovna ty bys to měla poznat. Copak neslyšíš, jak zpívá tvoje vlastní duše?“

Na její tváři se rozlil děsivý úsměv, bezkrevné rty tence roztažené kolem zejícího, tmavě vínového chřtánu. Ucouvla jsem.

„Děje se něco?“

Mrkla jsem a její úsměv zmizel. Rty měla lehce našpulené, nevrle a nazlobeně, oči vykulené, tváře růžové a byla znovu krásná. Měla však tmavé kruhy pod očima a pobledlou a mdlou pleť.

„Vadí mi, že jsme tady a ne v hostinci,“ odsekla jsem podrážděně a pomohla své sestře na nohy. „Cos tady dělala?“

Zasmála se, ale nezněla jako ona. Pod jejími jasnými, zvonivými tóny byl slyšet náznak zimních lesů a praskajícího ledu. Naskočila mi husí kůže a moje myšlenky se hroutily.

„Povídala si s jedním starým přítelem.“

„S jakým starým přítelem?“ Pomohla jsem Käthe na nohy a přehodila jsem si její ruku přes ramena. Měla vlhkou a studenou kůži, na dotek působila spíš jako mrtvola než jako živá dívka.

„Prosím tě,“ řekla znovu. „Tys úplně zapoměla na minulost, Elisabeth.“

Zamrzla jsem. Käthe se ani nepokusila jít dál beze mě. Sledovala mě s hlavou nakloněnou k jednomu rameni, na rtech náznak úsměvu, milá a posměšná zároveň.

Moje sestra mi nikdy, nikdy neříkala Elisabeth.

„Vždycky to přece byl tvůj kamarád,“ pokračovala tiše. „Kamarád, přítel, milenec.“ Její výraz se změnil, najednou byl ostřejší, lstivější. Jako by měla špičatější bradu a ostřejší lícni kosti. „Říkala jsi, že si ho jednou vezmeš.“

Hans. Ne, Hans ne. Ten byl v hostinci. Někdejší přítel v lese, holčička v háji, král ve svém království...

Šimrání v mojí mysli bylo najednou nesnesitelné. Zoufale jsem na něj útočila nehty, štrachala po vzpomínce, kterou jsem nenacházela. Něco chybělo. Něco mi uteklo. Co jsme dělaly předtím? Jak jsme se dostaly sem? Sílily ve mně zlé předtuchy, obavy a strach, narůstaly jako kalné vody při záplavě.

„Käthe,“ oslovila jsem ji zlomeným hlasem. „Co...“

Stříbrozlatá hřiva, pár očí chladných jako led, vyzývavý úsměv. Skoro jsem to měla, skoro jsem na to přišla...

Pak se moje sestra zasmála. Svým vlastním smíchem, jasným a melodickým. „Ale Liesl,“ hihňala se, „tebe je tak jednoduché škádlit.“

Temnota i stíny zmizely, jako by se zlomila kletba. „Nesnáším tě,“ zavrčela jsem.

Käthe se usmála. Chvilí jsem měla pocit, že vidím záblesk bezkrevných rtů a tmavě vínového chřtánu, ale byl to jen její vlastní líbezný úsměv. „Pojď,“ vzala mě za ruku. „Už jsme tu promrhaly dost času. Mistr Antonius se brzy vzbudí a máma už je určitě celá bez sebe.“

Zakroutila jsem hlavou a sebrala se, sestra se o mě opírala jako o berli. Dobelhaly jsme se spolu domů, zpět do reality, zpět do každodenního světa.

Käthe měla pravdu, máma šilela. Když jsme se vrátily, Mistr Antonius už nespál a celý hostinec byl vzhůru nohama. Constanze s matkou na sebe právě křičely a Hans postával rozpačitě v rohu s koštětem v ruce, příliš slušný, aby se do toho vložil, příliš zbabělý, aby odešel.

„V žádném případě!“ Mámě vypadl zpod čepce pramínek vlasů a ona si ho odhrnula rukou zaprášenou od mouky. „To nedovolím! A už vůbec ne zrovna dnes večer!“

Constanze držela v ruce veliký pytel. Zachvátil mě podivný pocit, když jsem pochopila, že obcházela všechny parapety, prahy i vchody a obsypávala je solí.

„Je poslední noc roku!“ Namířila na mámu vyčítavě prst. „Nedovolím, abychom tuto noc přečkali bez ochrany, ať chceš, nebo ne.“

„Dost!“ Máma se snažila vytrhnout sůl Constanze z ruky, avšak ruce staré ženy byly sice zkroucené jako dubové kořeny, ale překvapivě silné. „Na tohle dnes nemám trpělivost, ne když nám zase zmizeli Mistr Antonius i Georg.“ V tu chvíli nás zahlédla. „Käthe! Pojď mi pomoci.“

Sestra vzala Hansovi koště a začala zametat.

„Ty!“ Constanze na mě vrhla ošklivý pohled. „Ty musíš pomoci mně. *Der Erlkönig* se sem nesmí dostat.“

Couvla jsem a podívala se z matky na babičku.

„Liesl,“ řekla máma vyčerpaně. „Nemáme čas se zabývat dětinskými nesmysly. Mysli na svého bratra. Co by tomu řekl Mistr Antonius?“

„A co tahleta?“ Constanze pokývla směrem ke Käthe. „Máš snad za to, že nepotřebuje chránit? Rozhoduj se opatrně, děvče.“

Vzhlédla jsem od rozsypané soli ke své sestře. Ochrana před Králem duchů. Pak jsem si vzpomněla na Josefa a rozhodla jsem se, že nebudu ohrožovat jeho již tak dost nejistou pozici u Mistra. Vzala jsem si od ní koště a začala odmetat sůl. Constanze zavrtěla hlavou a poráženecky svésila ramena.

„Takže,“ prohlásila matka vítězně. „Käthe, běž se postarat, aby byl tvůj bratr připravený hrát, já zatím uložím *po-starší matku* svého manžela,“ zamračila se na Constanze, „do postele.“

„Nejsem ospalá,“ odsekla jí Constanze. „Nejsem zmatečná, neslábne mi rozum, navzdory tomu, co povídá *ztrhaná manželka* mého syna,“ zamračila se na ni stejně zle.

„Poslouchej, babi,“ začala matka. „Vzdala jsem se kvůli tobě kariéry, rodiny i budoucnosti svých dětí, takže bych ocenila trochu vděku –“

V tu chvíli se vrátil táta. Na rtech si nesl popěvek a v ruce futrál s houslemi, který chrastil s každým jeho krokem.

„Musím jít, musím jít, tohle město opustit!“

„Ty!“ Matce se rozšířily nozdry. „Georgu, kde jsi byl?“

„Käthe,“ zašeptala jsem. „Mohli byste s Hansem odvést Constanze nahoru do pokoje? Zatím pomůžu Josefovi s přípravou, až to tu dodělám.“

Sestra na mě vrhla dlouhý, nečitelný pohled a pak přikývla. Hans vzal Constanze jemně za ruku a s Käthe ji odvedli.

„Ty má milá, zůstaň stát, až se vrátím, vrátím zase k nám, na tvé dveře zaklepám!“ Táta se naklonil k mámě, chtěl ji políbit, ale ona ho odstrčila.

„Mistr Antonius už je tady několik hodin a hlava rodiny není k nalezení! Já bych tě...“

Zbytek její litanie se ztratil pod mlaskavým polibkem. Táta upustil futrál na zem, tiskl k sobě svou manželku a do ucha jí opile bručel lichotky.

„Ač tu s tebou nesmím stále být, myslím na tě celý den,“ zpíval jí potichu. „Až se vrátím, vrátím zase k nám, na tvé dveře zaklepám!“

Viděla jsem, jak se matčino tělo prohýbá a měkne v otcově objetí, brání se stále méně přesvědčivě a otec jí dává jeden polibek za druhým, dokud se nezačala smát.

Táta se vítězoslavně zasmál, ale navrch měl jen dočasně. Docílil sice toho, že se zasmála, ale podle pohledu v jejích očích neměl šanci tuhle válku vyhrát.

„Běž se umýt,“ vyzvala ho. „Mistr Antonius čeká v hlavním sále.“

„Mohla by ses ke mně připojit,“ navrhl a vyzývavě pozvedával obočí.

„Kuš,“ odpověděla a strčila do něj. Tváře jí zrudověly. „Běž.“

Máma mě zahlédla ve stínu a nadskočila leknutím. „Lies!“ vydechla a uhladila si vlasy. „Nevěděla jsem, že tu ještě jsi.“

Nametla jsem poslední zbytek soli na lopatku a hodila ji do ohně. I ve své vlastní rodině jsem byla často přehlížena.

„Já to odnesu.“ Vzala mi z ruky smeták i lopatku. „Bůh ví, kam všude se ta stará ježibaba dostala, než jsme ji zastavili.“ Zakroutila hlavou. „Sůl, pche.“

Pokrčila jsem rameny, vzala do ruky mokrý hadřík a setřela jsem kuchyňskou linku. „Constanze má své zvyky.“ Najednou mě probodl záchvěv pochybností. Sůl byla stará pověra a já sice obvykle pověry nepopírala, ale právě jsem zradila svou babičku.

Rozhoduj se opatrně.

„Ať se jich pro mě za mě drží ve dnech, kdy tady *není* slavný houslový mistr,“ odpověděla matka. Kývla ke kuchyňské lince. „Až to doděláš, běž za bratrem a pomoz mu s přípravou na večer.“

Odešla z kuchyně a cestou si bručela. „Sůl. Vážně.“

Dokončovala jsem úklid a přitom jsem o něco zakopla. Tátův futrál na housle. Ležel otevřený na kamenných dlaždicích, nebyl v něm nástroj, ale hromádka stříbrných grošů.

Skoro jako bych nebyla jediná, kdo dnes navštívil pana Kassla.

Zavřela jsem futrál, sebrala peníze a obojí uklidila na bezpečné místo.

Chvilí jsem zvažovala, že poběžím za Käthe místo za Josefem. Skutečnost, že nedbám na Constanzina varování mě zneklidňovala víc, než jsem byla ochotná si přiznat, a ta

provinilost mě šířala. Zamračila jsem se. Na něco jsem si nemohla vzpomenout a čím víc jsem to hledala, tím dál mi to utíkalo. Zavrtěla jsem hlavou. Teď není čas na dětinské hrátky. Odložila jsem obavy o svou sestru stranou a šla hledat bratra.

Nebyl na žádném ze svých obvyklých míst: v ložnici, na pěšinkách v lese ani ve Skřetím háji. Stmívalo se a Josef nebyl k nalezení. Vrátila jsem se z lesa a rvala si vlasy zoufalstvím.

Když jsem šla po schodech, něčí ruka mě popadla za zápěstí. „Liesl.“

Nadskočila jsem. Byl to Josef, schovaný pod schodištěm jako vlk v temnotě. Vidět z něj byl jen lesk v očích.

„Seppe!“ vykřikla jsem. „Co děláš?“

Sešla jsem ze schodů a přikrčila se k němu. Stíny dělily jeho tvář na plochy a hrany, ostré lícni kosti a špičatou bradu.

„Liesl,“ řekl úzkostně. „Já to nezvládnou.“

Zvěst, že přijel starý houslový Mistr, se rozšířila ve vesnici rychlostí lesního požáru. Josefa čekalo na dnešní přehrávku obrovské publikum. Věděla jsem, že se Josef bojí cizích lidí.

„Ale no tak, Seppe,“ odpověděla jsem. Pomalu a jemně, jako bych vyjímala malé ptáče z hnízda, jsem ho vzala za ruku a odvedla ho chodbou do jeho pokoje.

Panoval tam neuvěřitelný nepořádek. Všude bylo rozházené Josefovo oblečení a někdo, možná táta, tam snesl z půdy kufr. Futrál s houslemi ležel vedle něj na posteli a nástroj odpočíval v sametové výstelce. Podle všeho na něj od rána nehrál.

„Nemůžu hrát před Mistrem Antoniem, Liesl. Prostě nemůžu.“

Nic jsem neřekla, jen jsem nastavila náruč k objetí.

Pod mýma rukama působil bratr drobně a křehce. Oba jsme byli malí a kostnatí, ale já byla čilá a plná života, za-

tímco on byl zranitelný. Jako miminko prodělal spálu, těžší než Käthe nebo já, a od té doby trpěl na časté horečky a zimnice.

„Bojím se, Liesl,“ zašeptal.

„Ššš,“ uklidňovala jsem ho a hladila ho po vlasech. „Budeš zářit.“

„Měla bys to být ty, Liesl,“ řekl mi. „Ty bys měla hrát pro Mistra Antonia. Ne já.“

„Ale prosím tebe,“ opáčila jsem. „Ty jsi náš virtuos. Ne já.“ A byla to pravda.

Táta nás sice všechny naučil na housle, avšak Josef byl jediný, kdo projevoval skutečný talent. Já byla skladatelka, ne houslistka.

„Ano, ale ty jsi tady *génius*,“ namítl. „Ty jsi tvůrce, já jsem jenom interpret.“

Vyhrkly mi slzy. Můj bratr mi tvrdil, že moje hudba za to stojí, každý den svého života, ale stále mě bolelo, když to říkal.

„Neskrývej se,“ přemlouval mě. „Zasloužíš si, aby tě slyšeli. Svět potřebuje poznat tvou hudbu. Nesmíš být sobecká a nechávat si ji jenom pro sebe.“

Ale smím. Nebylo to ale sobectvím, nýbrž studem. Nebyla jsem školená, učená ani nadaná. Bylo jednodušší a bezpečnější se skrývat za Josefa. Můj bratr dokázal proměnit moje divoké představy do tvaru upravené zahrádky, uhladit jim křivé hrany a představit je světu jako umělecké dílo.

„Ale já bych si ji nenechala pro sebe,“ namítl jsem tiše. „Ty bys hrál moje skladby pro mě.“

Takové to bylo odjakživa. Josef byl jako můj písář. Skrz něj jsem mohla hrát hudbu, již jsem slyšela uvnitř své duše.

Já byla jako housle, on jako smyčec. Byli jsme jako levá a pravá ruka jednoho pianisty, byli jsme předurčení ke společné, nikoli oddělené hře. Já skládala hudbu, Josef ji hrál světu. Tak to mělo zůstat už navždy.

Zavrtěl hlavou. „Ne. Ne.“

Rozhořel se ve mně vztek, pocit marnosti a žárlivost. Josef mohl získat úplně všechno, vše, co jsme kdy chtěli, kdyby se jen pokusil. A příležitost tu byla, taková, jakou já nikdy nemohla mít.

Když vycítil změnu v mém rozpoložení, objal mě ještě silněji než předtím. „Liesl, promiň, omlouvám se,“ zahuhňal mi do ramena. „Jsem hrozný člověk. Víím, že jsem sobecký.“

Opustil mě vztek a zůstala jsem jen zničená a vyčerpaná. Ne, můj bratr nebyl hrozný člověk, to já. Já, která jsem mu záviděla životní příležitost, protože já takovou nikdy neměla dostat.

„Nejsi sobecký, Seppe,“ řekla jsem. „Jsi nejméně sobecký člověk, jakého znám.“

Josef vyhlédl z okna své ložnice k lesu obklopujícímu náš hostinec. Slunce zapadalo a zalévalo všechno krvavým světlem. Můj bratr nepřítomně hladil kobytku svých houslí. Byly od Guarneriho del Gesù, jedny z mála dražších kousků, které nám zbyly poté, co otec prodal ty ostatní panu Kasslovi, aby splatil dluhy. Housle od Amatiho, Stainera a Stradivariho byly dávno pryč.

„Co když,“ řekl nakonec, „bych si něco přál a ono se to splnilo?“

Narudlé světlo vytvářelo na všech prohlubních a stínech jeho tváře děsivý reliéf. Tmavé kruhy pod očima a flek na bradě, kde se opíral o housle, měly nyní barvu zaschlé krve.

„Jaké by to bylo přání, Seppe?“ zeptala jsem se jemně.

„Být nejlepší houslista na světě.“ Josef zamýšleně přejížděl prsty po efách na svých houslích, pak posunul ruku a opřel si ji o šneka. Šnek na těchto houslích měl velice neobvyklý tvar, byl totiž vyřezaný do tvaru ženy. Samotná žena by nebyla tak zvláštní, avšak její obličej měl velice bolestný výraz. Nebo možná extatický. Nikdy jsem si nebyla jistá. „Hrát tak krásně, až rozpláču anděly.“

„Pak už se ti přání splnilo.“ Usmála jsem se, ale ten úsměv se mi na rtech pokřivil. *Kéž by jen tvoje přání měla nějakou moc.* Vzpomněla jsem si, jak jsem byla malá, seděla jsem v kostele vedle Käthe a naše kostnatá stehna se tlačila do tvrdých dřevěných lavic. Vzpomněla jsem si, jak jsem se dívala na zlaté vlasy své sestry, na nichž slunce tvořilo svatozář, a přála si – ne, *modlila se* –, abych byla také tak krásná, až vyrostu.

„Toho se bojím,“ zašeptal.

„Bojíš se? Svého daru od Boha?“

„Bůh s tím nemá nic společného,“ zabručel.

„Josefe!“ Šokoval mě. Třebaže jsme byli lhostejní k chování do kostela, Bůh představoval rituál a rutinu, jako vyčistit si po ránu zuby. Zcela ho popírat bylo rouhání.

„Ze všech lidí na světě bys to zrovna ty mohla vědět, Liesl,“ odvětil Josef. „Myslíš snad, že hudba pochází od Boha? Ne, je zesпода. Od něj. Od Vládce podsvětí.“

Věděla jsem, že bratr nemá na mysli dábla. Odjakživa jsem věděla, že Josef věřil a byl věrný Constanze a Králi duchů. Více než táta. Více než já. Nikdy jsem ale nepochopila, jak hluboká byla jeho víra a jak hluboko v jeho kostech sídlila důvěra v neobyčejné věci.

„Jak jinak si vysvětluješ tu divokost a to vytržení, které zažíváme, když spolu hrajeme?“

Bál se snad Josef, že je *zatracený*? Bůh, ďábel i Král duchů byli v životě mého bratra mnohem důležitějšími postavami, než jsem si uvědomovala. Josef byl citlivější na okolní nálady a pocity než Käthe nebo já. Proto byl tak vytříbeným a vynikajícím hudebním interpretem. Snad právě proto hrál tak průzračně, bolestně, nespoutaně, radostně a toužebně. Bylo to strachem. Strachem, božským vnuknutím i prozřetelností zároveň.

„Poslouchej,“ řekla jsem důrazně. „Ta naše volnost, to není žádný hřích. Je to *milost*. Milost není dar, který dostaneš

shůry a může ti zase zmizet. Je v tobě, Seppe, je tvojí součástí. Tu milost si neseš v sobě. A poneseš si ji v sobě celý život, ať půjdeš kamkoli.“

„Co když to ale není milost,“ zašeptal. „Co když je to laskavost, kterou musím oplatit?“

Neřekla jsem nic. Nevěděla jsem, co mám říci.

„Vím, že mi nevěříš,“ pokračoval zkroušeně. „Já bych taky nevěřil. Ale vzpomínám si na takový sen a ten se ke mně vrací po kouskách, noc za nocí. Zdá se mi o vysokém elegantním muži, který ke mně přichází.“

Josef odvrátil hlavu, a ačkoli byla tma, uměla jsem si představit ruměnc na jeho tváři. Můj bratr se mi nikdy naplno nesvěřil se svými romantickými zálibami, ale věděla jsem o nich více než kdokoli jiný. Věděla jsem to a chápala jsem to.

„Ten muž mi pokládá ruku na čelo a říká mi, že si v sobě ponesu hudbu podsvětí, ale jen pokud odsud neodejdu.“ Josef se opět obrátil očima ke mně, ale jako by mě neviděl. „Narodil jsem se tady. A tady mám i zemřít.“

„To neříkej,“ napomenula jsem ho důrazně. „To se ani neodvažuj říkat.“

„Copak ty si to nemyslíš? Moje krev patří tomuto kraji, Liesl. Tvoje taky. Čerpáme z něj inspiraci, z půdy pod nohama, stejně jako stromy v lese. Jak bychom bez něj mohli žít? Jak budu dále hrát svou hudbu, když moje duše sídlí tady, ve Skřetím háji?“

„Tvoje duše sídlí v tobě, Seppe.“ Zlehka jsem se dotkla jeho hrudníku. „Tady. Odsud přichází tvoje hudba. Ne z kraje. Ne z okolního lesa.“

„Já nevím.“ Josef si skryl obličej do dlaní. „Ale bojím se. Bojím se úmluvy, co jsem uzavřel s cizím mužem ze svých snů. Teď chápeš, proč se tak děším odjezdu.“

Chápala jsem to, ale ne tak, jak si přál můj bratr. Viděla jsem jeho strach, viděla jsem démony, které svolal, aby si

svůj strach odůvodnil. Na rozdíl ode mě a Käthe neznal Josef nic víc než náš malý koutek Bavorska. Nevěděl, jaké radosti mu může nabídnout svět, co k vidění, co k poslechu ani jaké *lidi* má šanci potkat. Nechtěla jsem, aby zůstal doma, ve světě vymezeném Skřetím hájem a Constanzinou zástěrou. A mnou. Přála jsem si, aby vyrazil a žil svůj život, jakkoli mě bolelo ho pustit.

„Pojď sem.“ Došla jsem ke klavíru. „Budeme hrát. Zapomeneme na svoje trápení. Jenom ty a já, *mein Brüderchen*.“ Spíše jsem cítila, než viděla úsměv svého bratra. Usedla jsem na lavici a zahrála jednoduchou opakovanou frází.

„Ty nechceš rozsvítit?“ zeptal se Josef.

„Ne, nech to.“ Stejně jsem věděla, kde je která klávesa. „Jen si sedneme a budeme potmě hrát. Bez not. Nic, co známe z paměti. Zahraj ti *basso continuo* a ty budeš improvizovat.“

Uslyšela jsem slabé drnknutí strun na desce, když Josef vytahoval housle z futrálu, a měkké syknutí, když táhl smyčcem po kalafuně. Usadil si nástroj pod bradou, přiložil smyčec na struny a začal hrát.

Čas plynul ve vlnách a my se s bratrem ztratili v hudbě. Improvizovali jsme přes pevné struktury, zdobili části různých sonát, co jsme znali z paměti, a pak postupně přešli k tomu, co měl Josef hrát pro Mistra Antonia. Táta mu vybral jednu Haydnovu sonátu, přestože já navrhovala Vivaldiho. Vivaldi byl Josefův oblíbený skladatel, ale táta tvrdil, že je příliš obskurní. Haydn – skladatel oblíbený kritiky i veřejností – byl bezpečnější volba.

Hudba postupně utichla. „Je ti líp?“ zeptala jsem se.

„Ještě jednu?“ žadonil Josef. „Largo z Vivaldiho *Zimy*. Prosím.“

Kouzlo, které na nás utkala hudba, už pomalu mizelo. Käthe mě obviňovala, že mám Josefa radši, ale to nebylo Jo-

sefem. Bylo to hudbou. Měla jsem svou sestru stejně ráda jako bratra, ale hudbu jsem měla ze všeho nejradši.

Ohlédla jsem se přes rameno. „Měli bychom jít,“ řekla jsem. „Tvoje publikum čeká.“ Zaklapla jsem víko klavíru a zvedla se ze sedačky.

„Liesl.“ Něco v jeho hlase mě zarazilo.

„Ano, Seppe?“

„Nenechávej mě samotného,“ zašeptal. „Nenech mě jít do téhle dlouhé noci o samotě.“

„Nepůjdeš sám.“ Přivinula jsem ho k sobě. „Nikdy nebudeš sám. Já jsem vždycky s tebou, alespoň duchem, když už ne tělem. Nás žádná dálka netrápí. Budeme si psát dopisy. Budeme se dělit o hudbu na papíře, inkoustem i krví.“

Dlouho mlčel. „Tak mi zahraj jen něco krátkého,“ odpověděl. „Jen nějakou melodii, jako slib.“

Chytila jsem se kousíčku své melancholie a zabroukala pár not. Zarazila jsem se a čekala, aby mi řekl, jaké akordy patří na začátek.

„Durový s velkou septimou,“ řekl jednoduše. Měl vychytralý úsměv. „Jistě že začneš právě tím.“